

Fjord PtX

Aalborg Varme a/s

Kystdirektoratet

J.nr. 2025 - 98268

Ref. jkw

Den 16. januar 2026

Afgørelse om principiel dispensation til på nærmere vilkår at kunne placere mindre dele af et kommende produktionsanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen på matr.1a, Vesterladen, Horsens, Norbis Park, Aalborg Kommune

Ansøgning

Fjord PtX som projektudvikler ansøger om på Aalborg Varme a/s ejendom inden for strandbeskyttelseslinjen at udlægge 4 byggefeltet samt på de respektive byggefeltet at kunne opføre en værksteds- og servicebygning, et regnvands-bassin, et nitrogenproduktions-anlæg og et serviceluftanlæg.

Endvidere ansøges om at kunne etablere et vejanlæg og udtage en arealreservation til vejtracéet, som vil indgå i en kommende lokalplan for projektområdet.

Ansøgningen vedrører ejendommene matr. 1a, Vesterladen, Horsens i Aalborg Kommune.

Det ansøgte skal indgå i et større produktionsanlæg - Fjord PtX - der skal fremstille syntetisk "Sustainable Aviation Fuel" (eSAF) - grønt flybrændstof. Anlægget kan for hovedpartens vedkommende placeres uden for det strandbeskyttede område, bortset fra ovenstående dele hvortil der ansøges om dispensation.

Projektet er i planlægnings- og projekteringsfasen, og det er afgørende for det videre forløb, at der på dette stade afklares hvorvidt der vil kunne disponeres over de nødvendige arealer inden for strandbeskyttelseslinjen inden for hvilke detailprojekteringen af de anførte dele af projektet kan ske.

Der ansøges derfor på denne baggrund om en principiel dispensation til – indenfor nærmere angivne rammer i redegørelsen – at kunne etablere de beskrevne anlæg. Det forudsættes, at det fysiske anlæg ikke kan påbegyndes forinden Kystdirektoratet har meddelt endelig dispensation til de enkelte anlægs konkrete udformning, dimensioner og placering på byggefeltet. Ansøgning om endelig dispensation vil blive fremsendt til direktoratet når detailprojekteringen foreligger.

Afgørelse

Kystdirektoratet meddeler hermed principiel dispensation til at kunne udlægge 4 byggefeltet inden for strandbeskyttelseslinjen samt til på byggefeltene

- at opføre en værksteds- og servicebygning i én etage med en højde på op til 15 m og med et areal på op til 2500 m² med en beliggenhed inden for byggefelt A,
- at etablere et regnvandsbassin til opsamling af regnvand fra projektets befæstede arealer med en størrelse på op til 5000 m² med en beliggenhed inden for byggefelt B,
- at etablere et nitrogenanlæg til produktion af nitrogen til PtX anlægget med en højde på op til 15 m beliggenhed inden for byggefelt C,
- at etablere et serviceluftanlæg til produktion af service- og instrumentluft til PtX anlægget med en højde på op til 15 m med en beliggenhed inden for byggefelt D.

Dispensationen indeholder ikke en adkomst til at gennemføre de nødvendige fysiske tilstandsændringer, idet dette forudsætter en endelig dispensation fra strandbeskyttelseslinjen hertil, der først kan meddeles når den endelige udformning og placering af det ansøgte forelægges Kystdirektoratet med henblik på endelig dispensation.

Kystdirektoratet meddeler endvidere dispensation til at kunne anlægge et vejtracé med en bredde på i alt 20 m til fremtidig udbygning af vejforløb fra Fjord PtX hovedindgang til Aalborg Forsynings arealer i Norbis Park.

Afgørelsen er meddelt efter Naturbeskyttelseslovens § 15, jf. § 65b, stk. 1.

Kystdirektoratet skal bemærke, at en fortsat brug af eksisterende vandbassiner (sekskantet bassin) af dels Aalborg Forsyning og Fjord PtX ikke vil udgøre en dispensationskrævende tilstandsændring i forhold til strandbeskyttelseslinjen.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Kystdirektoratet forudsætter, at denne principielle dispensation følges op af endelige ansøgninger til de fysiske tilstandsændringer inden 3 år efter denne afgørelse. I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Klage

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Redegørelse for sagen

Sagens baggrund

Som led i erhvervsudviklingen for Aalborg Varme A/S og Nordjyllandsværket A/S, skal Nordjyllandsværkets blok 3 erstattes af elbaserede løsninger og overskudsvarme.

Aalborg Varme A/S ønsker derfor at kunne udleje et areal nordvest for kraftværket hvorpå der skal opføres et produktionsanlæg til fremstilling af syntetisk Sustainable Aviation Fuel (eSAF) - grønt flybrændstof.

Det er planen at anlægget, når det står færdigt i 2030, kan producere op til 105.000 tons eSAF årligt, hvilket er nok til at dække den danske indenrigs-flyvnings behov ca. 3 gange.

eSAF fremstilles af grøn brint, vha. elektrolyse med vedvarende energi fra vind og sol, samt CO₂ som bl.a. opsamles fra affaldsforbrændingsanlægget hos Nordværk i Aalborg Øst.

Placeringen af produktionsanlægget i tilknytning til værket er således produktions- og ressourcemæssigt hensigtsmæssig. Anlægget er endvidere afhængigt af en kystnær placering, idet distributionen af det producerede flybrændstof skal ske ved udskibning hvilket kan ske fra den eksisterende havn ved værket, ligesom overskudsvarme fra produktionen af flybrændstof kan indgå i varmforsyningen af Aalborg og de eksisterende anlæg hertil forefindes allerede ved Nordjyllandsværket.

Der er indtil nu sikret ca. 21 hektar land uden for strandbeskyttelseslinjen i en aftale med Aalborg Forsyning (Aalborg Varme A/S) (blå landområder i kortet nedenfor).

Figur 1 - Oversigtskort over Norbis Park og Fjord PtX projektarealer. Strandbeskyttelseslinjen er markeret med orange linje nederst på kortet.

Dette er imidlertid ikke nok til at realisere det fulde projekt med optimal disponering, hvorfor der er behov for at kunne anvende dele af de tilgrænsende områder, der tidligere har været anvendt til deponering af flyveaske. Dette område på ca. 5 ha og er vist med grønt og er delvist beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen, der omfatter arealerne, der er indrammet med orange streg på kortet.

Der ansøges derfor om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, til på matr. 1a at kunne opføre mindre dele af anlægget inden for det strandbeskyttede område, der hidtil har været anvendt til deponering af flyveaske.

Matr. 1a anvendes i dag bl.a. til deponering af restprodukter fra Nordjyllandsværket. Når kraftværket nedlukkes, skal arealerne ikke længere anvendes som deponi for flyveaske m.m. fra Nordjyllandsværket.

Ved afgørelse af 31. oktober 2023 meddelte Kystdirektoratet dispensation til opfyldning/terrænændringer af dele af matr. 1a, og i forlængelse heraf tilkendegav Kystdirektoratet i afgørelsen at *"Kystdirektoratet skal i tilknytning til dispensationen tilkendegive, at direktoratet vil være sindet at dispensere fra strandbeskyttelseslinjen til konkrete energiprojekter/ anlæg på det opfyldte areal, i det omfang anlæggene kræver nærhed til kysten."*

De kystlandskabelige hensyn vil indgå ved afvejningen af hvorvidt der kan dispenseres til det enkelte projekt."

Byggefelter der ønskes udlagt inden for strandbeskyttelseslinjen

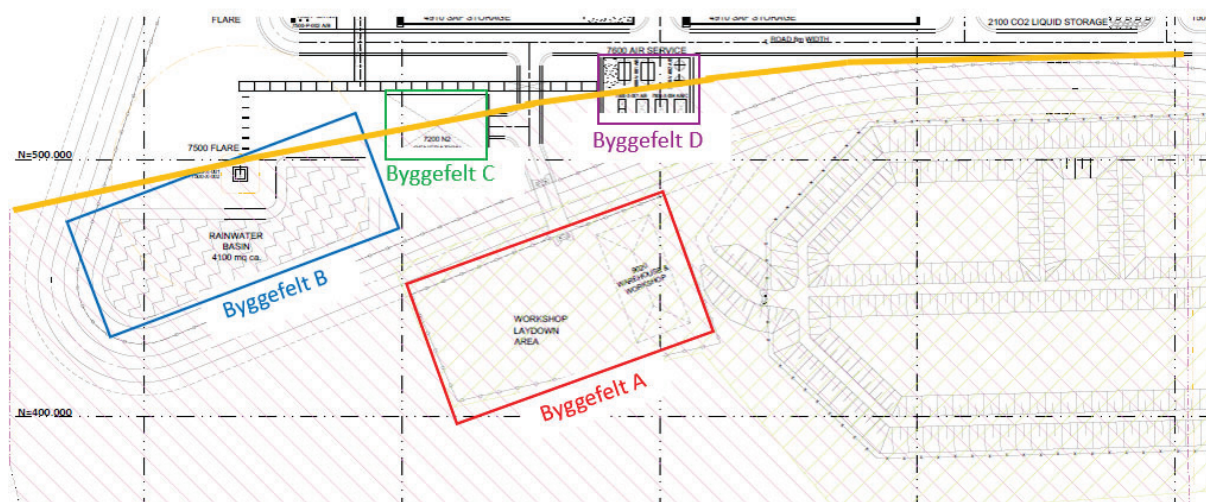
I den nordvestlige del af projektområdet og af Norbis Park, hvor området er omfattet af strandbeskyttelsen, planlægges der i det nuværende design at etablere følgende projektfrastruktur i de respektive angivne byggefelter:

- Værksted- og servicebygning for Fjord PtX (Byggefelt A rød)
- Regnvandsbassin for Fjord PtX (Byggefelt B blå)
- Nitrogenanlæg for Fjord PtX (Byggefelt C grøn)
- Service- og instrumentluftsanlæg for Fjord PtX (Byggefelt D lilla)

Endvidere skal der etableres et vejtracé for fremtidig forbindelsesvej til Norbis Park for Aalborg Kommune. Vejen anlægges i en bredde af 20 m.

Byggefelterne for de 4 anførte anlæg er vist nedenfor:

Byggefelterne – strandbeskyttelseslinjen gul

Det røde byggefelt A er placeringen, hvor værksteds- og servicebygningen ønskes placeret. Byggefeltet er ca. 100 m x 60 m og er i umiddelbar nærhed af det foreslåede 20 m brede vejtracé på den sydlige side af dette. Hele byggefeltet er indenfor strandbeskyttelseslinjen, som er angivet med den gule linje (området syd for denne er beskyttet).

I det blå byggefelt B ønskes regnvandsbassinet placeret. Byggefeltet er ca. 120 m x 45 m og er i umiddelbar nærhed af den 20 m brede arealreservation til vejtracé. Det meste af byggefeltet er indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Det grønne byggefelt C er placeringen, hvor nitrogenanlægget ønskes placeret. Byggefeltet er ca. 35 m x 25 m og er i umiddelbar nærhed af det 20 m brede vejtracé på den nordlige side af dette. Ca. halvdelen af byggefeltet er indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Det lilla byggefelt D er placeringen, hvor serviceluftsanlæg ønskes placeret. Byggefeltet er ca. 35 m x 25 m og er i umiddelbar nærhed af det 20 m brede vejtracé på den nordlige side af dette. Ca. halvdelen af byggefeltet er indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Anlæg der ønskes placeret på de udlagte byggefelter

Byggefelt A - Værksteds- og servicebygning for Fjord PtX

Fjord PtX planlægger at opføre en værksteds- og servicebygning for projektet inden for strandbeskyttelseslinjen. Denne funktion er valgt, da den ikke har nogen direkte procesmæssig betydning eller sammenhæng med resten af anlægget og ikke indgår i anlæggets sikkerhedskreds. Denne bygning kan derfor uden videre placeres adskilt fra produktionsområdet. Bygningen udgør derudover ikke nogen miljømæssig eller procesmæssig risiko. Det vurderes endvidere, at den ikke vil

være til videre gene for det generelle udtryk for omgivelserne, da der vil være andre dele af projektet, som vil være mere markante i det visuelle udtryk. Værksteds- og servicebygningen opføres i én etage med en højde på op til ca. 15 m og med et areal på op til ca. 2.500 m². Placeringen vil være i byggefelt A.

Byggefelt A vil have plads til opmagasinering af diverse materialer udendørs samt plads til parkering af maskiner. Hele byggefelt A er ca. 6.000 m². Der vil være et ca. 3 m højt trådhegn omkring byggefeltet og værksteds- og servicebygningen, ligesom der også vil være et tilsvarende hegn om hele Fjord PtX området.

Visualisering af eksempel på værksteds- og servicebygning. Kilde: Construction Of Oil & Gas Facilities | MBA Energy & Industrial

Byggefelt B Regnvandsbassin for Fjord PtX

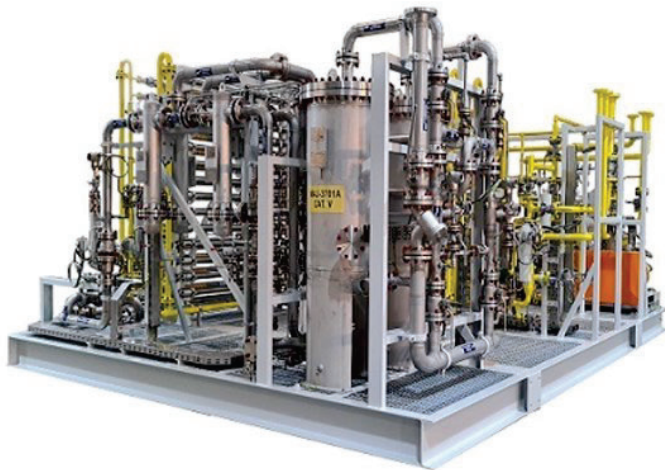
Fjord PtX planlægger at etablere et regnvandsbassin til opsamling af regnvand fra projektets befæstede arealer med en størrelse på op til ca. 5.000 m², og med en beliggenhed inden for byggefelt B.

Figur 6 - Eksempel på visualisering af regnvandsbassin. Kilde: Regnvandsbassin-scaled.jpg (2560×1707)

Byggefelt C - Nitrogenanlæg for Fjord PtX

Fjord PtX planlægger at etablere et nitrogenanlæg til produktion af nitrogen til PtX anlægget inden for byggefelt C jf. Figur 10. Dette udstyr vil udbrede sig på et areal af ca. 1.000 m² og med en højde på op til ca. 15 m.

Eksempel på nitrogenanlæg. Kilde: <https://www.geveke.com/en-gb/products/p/899/nitrogen-generation-packages>

Byggefelt D - Serviceluftsanlæg for Fjord PtX

Fjord PtX planlægger at etablere et serviceluftsanlæg til produktion af service- og instrumentluft til PtX anlægget inden for byggefelt D jf. Figur 10. Dette udstyr vil udbrede sig på et areal af ca. 1.000 m² og med en højde på op til ca. 15 m.

Eksempel på visualisering af serviceluftsudstyr. Kilde: Instrument Air Systems Archives - Nitrogen & Gas Solutions | GENERON

Visualisering af det samlede projekt

Nedenstående visualiseringer er fra et tidligere projektstade og omfatter ikke nitrogenanlæg og serviceluftanlæg. Der foreligger ikke opdaterede visualiseringer, men Kystdirektoratet finder, at det foreliggende illustrerer de to anlægs relative synlighed idet de umiddelbart bagvedloiggende anlæg her en væsentlig større højde .

Nitrogenanlæg og serviceluftanlæg – der kun delvist ligger i det strandbeskyttede område - vil kunne have en højde på op til 15 m, og de vil ligge umiddelbart foran de 25 m høje tanke, og bag servicebygningen. Direktoratet vurderer, at de derfor ikke vil fremtræde som selvstændige og markante anlæg i forhold til de bagvedliggende højere strukturer.

Visualisering set fra sydvest med værkstedsbygningen der er vist med en højde på ca. 6 m – del af den kan opføres med op til 15 m højde.

Det samlede projektområde med nye bygninger og anlæg vist som ”hvide strukturer”. Servicebygningen markeret med rød pil. Længst til venstre ses projektets højeste struktur som er selve flaren. De andre større tanke er hhv. Naptha, eSAF og CO2 lagertanke. Alle disse elementer står på Fjord PtX området som ikke er indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Figur 13 - Projektområdet set fra oven fra nordlig retning. Strandbeskyttelseslinjen er indikeret med orange (ikke målfast).

Videre forløb

Udkast til lokalplan 5-9-115 for hele projektområdet, inkl. areal inden for strandbeskyttelseslinjen er under udarbejdelse hos Aalborg Kommune med tilhørende miljøvurdering. Heri angives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen som forudsætning for planens realisering. Planforslag forventes af kunne sendes i offentlig høring i begyndelsen af 2026.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 3.300 m mod nord. Når der henses til det ansøgte karakter og dets afstand til Natura 2000 – området, er det Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-området, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, idet Kystdirektoratet vurderer, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Direktoratet skal endvidere anføre, at der foretages en samlet miljøvurdering af projektet i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanen, hvorfor der henvises hertil vedr. en nærmere vurdering, herunder af de kumulative virkninger.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af arealer inden for strandbeskyttelseslinjen, herunder foretage bebyggelse, udstykning, matrikulering og arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel. Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt

Ved dispensationen af 31. oktober 2023 tilkendegav Kystdirektoratet at *"Kystdirektoratet skal i tilknytning til dispensationen tilkendegive, at direktoratet vil være sindet at dispensere fra strandbeskyttelseslinjen til konkrete energiprojekter/ anlæg på det opfyldte areal, i det omfang anlæggene kræver nærhed til kysten.*

De kystlandskabelige hensyn vil indgå ved afvejningen af hvorvidt der kan dispenseres til det enkelte projekt."

Det ansøgte produktionsanlæg er - om ikke direkte – så indirekte afhængig af den konkrete ansøgte kystnære placering.

Dels skal det producerede brændstof kunne udskibes, hvilket kan ske fra den eksisterende havn ved værket, hvortil der også vil kunne importere CO₂ på skib som supplement til den andel CO₂ som kan fremskaffes lokalt (Nordværk og evt andre. Anlægget opføres endvidere i tilknytning til forbrændingsanlægget for at kunne Endvidere vil placeringen muliggøre en anvendelse af produktionens

overskudsvarme, idet denne vil kunne indgå i forbrændingsanlæggets varmeproduktion.

Hertil kommer, at Kystdirektoratet finder, at det ansøgt er omfattet af og kan vurderes i forhold til den lempeligere praksis, der gøres gældende for udbredelsen af vedvarende energi.

Denne energiform anses at have et anerkendelsesværdigt formål, og ansøgninger herom skal derfor behandles lempeligere end andre typer af anlæg inden for strandbeskyttelseslinjen, jf. Natur- og Miljøklagenævnets NoMO nr. 77 om opstilling af solfanger- og solcelleanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen.

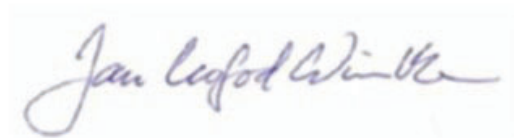
Selv om der er tale om et anerkendelsesværdigt formål, kan dette formål dog ikke efter nævnets praksis ubetinget tilsidesætte de landskabelige interesser, der skal varetages inden for strandbeskyttelseslinjen.

Direktoratet vurderer, at en dispensation til de ansøgte dele af anlægget ikke vurderes at have væsentlige negative konsekvenser for kystlandskabet, når der henses til områdets nuværende karakter og nærheden til eksisterende større tekniske anlæg i området.

Kystdirektoratet finder efter en samlet vurdering af det ansøgte, at der er tale om et særligt tilfælde samt at der ikke ses at være forhold der taler afgørende imod det ansøgte.

Kystdirektoratet meddeler hermed principiel dispensation til at kunne udlægge 4 byggefeltet inden for strandbeskyttelseslinjen samt til – efter endelig ansøgning – at kunne opføre de ansøgte anlæg på byggefeltet. Der dispenseres endvidere til vejudlæg som ansøgt.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
+45 91 35 74 34
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Aalborg Kommune, byudvikling.byggeri@aalborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Aalborg, aalborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Himmerland-Aalborg himmerland-aalborg@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Aalborg, aalborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

byudvikling.byggeri@aalborg.dk; fr@friluftsradet.dk; dn@dn.dk;
aalborg@dn.dk; himmerland-aalborg@friluftsradet.dk; natur@dof.dk;
dof@dof.dk; aalborg@dof.dk; dbf.oestjylland@gmail.com; miljo@kano-kajak.dk;
sager@jaegerne.dk; epsc@ciprojects.dk; LOJO@cowi.com;
rene.pedersen@aalborgforsyning.dk; lasse.boerglum@aalborgforsyning.dk;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens¹ § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen² skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

² Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.